



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antonii Sanderi Presbyteri, S. Th. Licentiati Hagiologivm
Flandriae Sive De Sanctis eius Prouinciaae Liber vnus**

Sanderus, Antoine

Antverpiae, 1625

Gerardvs Abbas In Blandinio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10172

per beatum martyrem Gerulphum poenitentia conductus, de animi sui duritia Dominum cum aliis constanter benedixit, Ecclesiam concito referendo, sanctum Gerulphum cum familia intromisit. Nec munera pietatis parca manu Deo in memoria sanctissimi martyris Gerulphi conferebant, sed quaecumque contradere poterant, ad scriniam eius exultantes offerebant. Hic quoque extat illud dictum Iesu filij Sirach: completum in omni dato hylarem fac vultum tuum & exultatione sanctifica. Quod ille nobis quoque praestare dignetur, qui viuit & regnat Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

G E O R G I V S I V S T V S

Bierflieti.

5. Aug. **A**Nno millesimo ducentesimo nonagesimo octavo obiit Georgius Iustus mercator panni linei, cuius memoria in benedictione est, sepultus in Ecclesia Bierflietensi. Ita Molanus in natalibus hac die, & ex eo Miræus in fastis. Est autem Bierflietum opidum Flandriae undique nunc mari cinctum, olim piscium salitione famosum.

G E R A R D V S A B B A S

In Blandinio.

3. Oct. **G**ERARDVS apud Stablecellas Lomæensis territorij vicum Patre Stantio ex prosapia Haganonis Austratorum Ducis matre Plectrude Stephani Tungrorum Episcopi sorore procreatus est. Is tanta in rebus agendis præditus erat prudentia, vt Comes Namurcensis Berengarius

garius ipsi difficiliora quæque magisque arcana committeret. Cum autem die quodam idem Comes venatum cum suis iuisset, sanctumque virum secum duxisset, Gerardus spiritualia corporalibus anteponebat, propinquam Bronij adiit Ecclesiam (quod prædium cum adiacentibus ad ipsum hæreditario iure deuolutum erat) ut ibidem diuinis mysterijs interesset. Dum vero Sacerdos qui illa perageret exspectatur, cælesti visione monetur, eo in loco oratorium construere, quo exstructo & copiosis prædiorum redditibus dotato, ibidem clericorum sodalitatem instituit. Post valedicens mundo & Comiti monasticam induit vestem, extra Parisios in S. Dionysij monasterio, vbi instar quinquennus pueri primæ solidæ pietatis clementia didicit, & paulatim Presbyterij gradum adigit, nono à conuersione sua anno. Exinde vir sanctus sacra Eugenij Toletani Archiepiscopi pignora, pro Broniensis ecclesiæ, ab Abbate S. Dionysij obtinuit. Tum statim adsumptis secum aliquot suæ professionis monachis, Bronium repetijt, & ibidem pro clericis monachos substituit. Denique postquam Pater & Abbas octodecim monasteriorum fuisset, & in eis peruigili curâ omnia administrasset; ad Broniensis monasterium se recepit ibique anno 958. foeliciter in Domino quieuit. Sic ferè legitur in officijs proprijs Ecclesiæ Cathedralis Namurcensis: cui Episcopatus annexa est dignitas Abbatialis Broniensis. Inter Monasteria quæ S. Gerardus rexit & reformauit fuerunt ista, Blandiniense, Bauonicum, Bertiniense, Gissenianum, Marchianense & alia Belgica. Stephani Papæ diploma, quo Broniensis monasterij fundationem confirmauit existat in Originibus nostris Benedictini, inquit Miræus, amplissimas viri laudes apud Locrum, Meyerum & alios vide.

Vita

*Vita Gerardi Cellensis primi Abbatis in Blandinio
post expulsos Canonicos.*

Vir Domini Gerardus Namurci ingenuis, atque orthodoxis parentibus apud Stablecellas Lomacensis Territorij vicum ortus est. Pater Stantius nomen habuit, ex Illustrissima Austrasiorum domo, matri Plectrudis nomen erat, quæ & soror fuerat Domini Stephani Leodiensis Episcopi, temporibus Otthonis primi, Germanorum Imperatoris, & Berengarij Namurcensis Comitis, diuinâ clementia. Hæc pueri directrix, omnibus illum amabilem fecit monuitque non lasciuiet, non voluptuaretur, talibus ornamentis iuuentam mirum in modum decorauit, in templo assiduus, ibique verba vitæ quæ audis audiebat tenaci memoriæ ruminanda commendauit. Atque hac vitæ formula cum totum se Christi addixisset famulatui, tam diuinam sibi beneuolentiam conciliauit, quod etiam in hominum influebat affectus, itaque Berengarius Comes diuinum in iuvene cernens affectum sibi eum studebat deuincere. Ornauit illum militiæ titulo, factusque illi ex hoc magis cognitus, familiarius eum cepit diligere, ita vt nihil præter eius consilium ageret, valebat enim tam virtute animi, quam consilio, fidelis erat in commisso, in sermone verax, alloquio dulcis, consuetudine mansuetus, iustus in iudicio, in auxilio strenuus, nec mirum cum tegeretur spiritualibus armis, utpote fidei armatura, lorica iustitiæ, præcinctus gladio diuini verbi, quibus armis validissimè spirituales expugnabat nequitias, frugalis vsque ad miraculum, erat mirè benignus circa suos, Christiana in eo charitas, patientia multa, atque humilitas ceterarum

rarum virtutum custos singularis, in pauperes miseratione nulli secundus, atq; uti vir apostolicus, omnibus omnia factus est, sensit Comes Berengarius suæ domui, atque patriæ domini benedictionem per illum adesse, tantaq; benevolentia illi est affectus, ut sola illius absentia malum sibi iamiam imminere iudicaret, quodam ergo tempore quum & Gerardum secum Comes duxisset ad venandû, & ea peracta domum reuerteretur, cum suis, corporis reficiendi gratia, Gerardus alio diuertit adhuc ieiunus in facellum, nempe non longè positum Bronium dictum, quod illi à maioribus iure hæreditario obuenerat cum circumiacentibus prædiis, ex fundatione scilicet & consecratione Lamberti Tungrensis Episcopi, exspectabat ibidem Sacerdotem qui diuina celebraret, interim orationi, & diuinæ contemplationi deditus, verum dum ille frustra expectatur, Gerardum sopor opprimit diuinus, viditque duos Petrum & Paulum sibi assistentes, quorum prior visus est illum circumquaque ducere intus facellum & foras, cumque ab Apostolo inquireret causam seriosæ deambulationis, huic loco, inquit, decreui esse Patronus, socium mihi sumpsi filiolum meum Eugenium martyrem, hoc ergo iam ruiturum ædificium dirue, nonnunquam construe, ad eam amplitudinem commoditatemque quam tibi iam præscripsi, visusque est illi cuncta particulatim ostēdisse, ad sese rediens Gerardus mirabatur visionem, ac gaudens breui ad extremum punctum expleuit mandatum Apostolicum anno Dominicæ Incarnationis non-gentesimo duodecimo, instituens Canonicos regulares, quos etiam dotauit prædiorum suorum, atque terrarum pronentibus, quantum sufficeret Deo seruituris. Cumque ergo seruus Christi Gerardus pio affectu fecisset satis per templi erectionem, ministrorum Dei erectionem reliquit,

N

liquit,

liquit, vt curaret in eum locum transferre corpus Eugenij martyris. Diuinâ igitur dispositione Comiti Berengario obuenerunt negotia quædam in Francia, quibus obeundis cum neminem noscet magis idoneum Gerardo rem omnem illi committit, agit ille fideliter quæ acceperat, & dum moratur Parisiis cum electis sociis, adiit venerandum templum Diui Dionysij, sociorumque eius in Francia, in quo & nouerat quiescere desideratum beati Eugenij martyris corpus, orat, lachrymas fundit, interpellat Sanctorum patrocinia, vt foeliciter possit illi succedere, quod tantoperè desiderabat, manifestat religiosi cordis secreta, & obnixè precatur, sibi conferant beati Martyris corpus, aiunt facile sese illi assensuros, vbi sui instituti ac Religionis regulam acceptaret, ille verò cui olim hic mundus grauis fuerat, assensit sumptoque habitu beati Benedicti ordinationem professus, per omnium humilitatem, obedientiam & patientiam probatus mirum in modum profecit, deditque eidem Monasterio redditus ac terras, quæ amplissimè ex paterna hæreditate in Lotharingia possidebat, factus itaque Monachus, omnium sibi deuinciebat animos, vt magis feruens esset in diuinis laudibus, ab ipsis elementis (erat enim expers litterarum) se dedit litterarum studiis, in quo studio ita profecit, vt breui tempore, non tantum litteris, sed & diuinis eloquiis videretur ab ineunte ætate perfusus, Monachi itaque tantam in iuvene gratiam cernentes petierunt (etsi reniteretur) susciperet sacros ordines, quem etiam, etsi ordinatione nouissimum, ob animi virtutes, atque consilia assumpsere inter primos, nihil agentes non habito eius consilio. Occasionem itaque nactus Gerardus acquirendi corporis beati martyris Eugenij, quod in eo loco
(vt

(vt diximus) quiescebat, narrat fratribus propositum, addit iussum apostolicum, rogat, precatur, & pro Bronienfi Monasterio impetrat sanctum corpus. Postremò valedicens fratribus abscedit clanculum ob incolarum metum, prosperè peruenit ad municipium in pago Lomacensi nomine Cuminum; Patrum suamque hæreditatem reliquit. Itaque preciosum thesaurum dum reuerteretur ex Lomaco sub custodia duorum fratrum, quorum fratrum cum dudum experta fides, reuertitur Bronium, parat regressum, fit populi concursus cum iubilo & hymnis, Martyris corpus concomitantis; accessit Adhelelius eius loci Archidiaconus cum clero è Cœnobio sancti Foillani, perueniunt Bronium, ibique collocant Martyris corpus ipso die Eugenij 18. die Augusti agentes solemnem diem. Actâ verò, cunctorum gaudio, solemnitate redeunt quisque ad propria, vir autem Dei Gerardus, per omnia maximè prouidus Bronij prius à se ordinatis clericis, Monachos Ordinis Benedicti substituit, quibus cum aliquandiu præfuisse, irruentisq; populi molestias agerrimè ferret, nec tamen abeundi daretur occasio, prioribus substitutis cellulam sibi elegit non longè à templo, in qua vacaret diuinæ contemplationi & assiduae orationi, quâ vitæ continentia quouo spiritus feruore succensus seipsum quotidie Domino holocaustum obtulerit non facile credideris, Angelum potius dixisses quam hominem, proximorum necessitatibus, datâ occasione nihilominus deditissimus. Duci Lotharingiæ nocte in somno apparuit beatus Gilenus (qui requiescit in pago Vrsidunum nomine Hannoniensis territorij) admonens eum reformationis cleri Monasterij Vrsidongicellensis, apud quos pænè cum religione virtus perierat, hoc addens quod neminem

eius temporis nouerat magis idoneum eius rei curatorem Gerardo, qui authoritatem ageret iuxta Bronienſe Monafterium. Curat Dux diligenter quæ viderat teſtesque viſionis ſecum aſſumpſit, Trettonem Episcopum Cameracenſem, & Raginerium Comitem Hannoienſem, euocatur Gerardus, magniſque precibus vix tandem educitur non ſine graui ſuorum dolore, Vriſidongi igitur Abbas factus breui tempore dictum locum in melius reformauit, reddiditque eidem loco ablatum corpus antedicti Giſleni, qualis autem quantumque eſſet apud Dominum, prodiderunt miracula: Mulier quædã ex villa Buxutum nomine orbata luminibus, cùm intereſſet ſacris myſteriis, quæ offerebat Gerardus, & attentius Dominum precaretur rogabat quendam, vt daret ſibi eam aquam, quã lauaffet manus ſuas ſeruus Chriſti Gerardus poſt communionẽ Dominici corporis, quã acceptã, lauat oculos, & ſtatim Dei beneficentia, ac viri Dei fide, lumen illi reſtitutum eſt. Comes Flandriæ Arnulphus eodem interceſſore à grauiffimo calculi dolore liberatus eſt, cùm lumen non ſub modio ſed ſuper candelabrum poſitum omnibus luceret, præfecit antedictus Comes Gerardum, quotquot ſub illo erant, Abbatiis, vt eas ad priſtinam religionem reduceret, Is ergo, huiusmodi onere honoratus anno 940. retulit corpora ſanctorum Bauonis & Phairildis, ac aliorum ab Eccleſia noui caſtelli ad Cœnobium Gandenſe, cum ingenti latitia, & populi comitatu quodq; Cœnobium ipſe poſtmodum reædificauit, aggregatoque ibi ſanctorum Monachorum catu, Comes Arnulphus qui illa Monafteria vel erexerat, vel in melius reformauerat, quantum neceſſe erat honorabat, decorabat, & dotabat, inter alia Blandinienſe Monafteriũ Gandai, quod dudum B. Amandus conſtruxerat pænè col-
lapſum

lapsus per beatum virum Gerardum hunc Cellensem
Abbatem reformauit, & à regulari, ad monasticæ vitæ
normam reuocauit, donans illud amplis possessionibus, vt
vulgo reparator Monasterij esset dictus, qui ægerrimè fe-
rentes suam eiectionem; quod nec virtute, nec dolo,
valebant apertissimâ irruptione tentabant, assumptis e-
nim suæ factionis ministris, quodam tempore irrumpunt
armati Ecclesiam, vt eum ante altare occiderent, ille con-
stantissime it obuiam, eosque blandè affatus leuiter cor-
ripuit, stupebant vbi illum aspexissent, diuinum quip-
piam in illo considerantes, & procidentes in terram ve-
niam rogant, ille clementissimè ignoscit, exhortatus vt
quemadmodum impedimentum præstiterant eius Eccle-
siæ reformationi iis conatibus adessent restitutione, trans-
tulit quoque corpora Sanctorum Wandregisili, Ansber-
ti, atque Wulfranni à Bononia vbi exulabant, ad propria
loca vbi requieuerant, brachium etiam dicti Wandregi-
sili, cum aliis beati Petri Apostoli Reliquiis dedit Bronij
Monasterio, precibus quoque Comitis Arnulphi susce-
pit curam pastorem Coenobij Diui Bertini anno 944.
in quo religio à quadraginta annis cæperat diminui, ac
labefactari, quem dictus Arnulphus curauit consecrari ab
Episcopo Morinorum Wicfrido in Abbatem xxiv. curam
gerendæ Monasterij rerum temporalium, ne à proposito
diuerterentur corda Monachorum, summo itaque prou-
dentia adiutore Arnulpho Comite, breui tempore di-
ctum Monasterium pristinæ religioni restituit triennio
elapso Blandinium rediit, substituens euratorem apud
sanctum Bertinum Agilonem Monachum Tillensem,
dedit illi adiutorem ex Blandiniensibus Monachis Wo-
marum, post mortem Agilonis resignauit Abbatialem
dignitatem commendatione Comitis nepoti suo Widoni.

Abbati xxv. Is cum esset ob iuuentutem in tali dignitate liberior, elapso triennium reuocatur ad monasterium sancti Bauonis Gandavi, substituiturque Hildebrandus nepos Arnulphi Comitis Abbas xxvj. à domino Wicfrido Morinensis Episcopo consecratus, anno Domini d. cccc. li. qui sic præfuit vt esset omnibus virtutis exemplar, post annos quatuor missus est ad reparandum S. Vedasti cœnobium non sinè mœrore suorum. Suffectus in eius locum (quod non valeret vtrique intendere) Regmoldus eiusdem monasterij diui Bertini monachus, anno 954. & consecratus Abbas 27. ab antedicto Wicfrido Episcopo. Beatus itaque Gerardus, cum octo annis Blandinio præfuisset anno 954. resignauit, instituens Womarum eidem monasterio Abbatem, qui perinde Comite Arnulpho benedictione suscepit Rodolphi Nouiomensis Episcopi, cumque rectè cuncta curasset Gerardus moratus est aliquandiu apud dictum Comitem consolationis gratia. Cui rursus Comes commisit singulas terræ suæ Abbantias Ordinis diui Benedicti numero decem & octo, vt reformaret deformatas, & religiosas in officio detineret. Quanta diligentia, quæue solitudine hæc curauit non facile est dicere, cunctis beneuolentia sibi deuinciebat, & vt omnes lucrifaceret, discurrebat per habitacula singulorum, ad amorem supernæ patriæ excitans audientium corda, Ex diuersis mundi partibus confluebant ad eum Monachi, vidisses ad huius sancti viri pudicos flosculos pendere ex diuersis aluearibus apes, vt inde fauis arenibus possent instillare nectar rosis melliflui. Bronium reuersus, etsi senuerat, proponit ire Romam, vt suæ institutionis Monasterio impetraret confirmationem, & inhabitantibus fratribus, rebusque illorum libertatem, quod facile obtinuit. Cumque rediisset

set Roma, & sciret iam imminere extremum vitæ suæ diem, voluit inuisere Coenobia Fratrum degentium sub suo regimine, seseque exuere humano onere, substituendo cuilibet Monasterio suo nomine procuratorem, omnibus tandem ritè, & ex voto peractis, rediit ad dilectam pauperiem Monasterij Broniensis, cum & ibidem cuncta debito ordine, ac multa prudentia constituisset, fratrumq; pectora diuinis monitionibus, & eloquiis irrigasset, cepit indies grauescere corporis imbecillitate, & perpendens iam sibi adesse vitæ terminum communiuit se Dominici corporis & sanguinis perceptione, iussitque pulsari campanam, & conuocatis Fratribus, illâ sonante, Deo reddidit spiritum, anno nongentesimo quinto, quagesimo nono, feriâ secundâ, tertiâ die Octobris.

GUTHAGONVS

Rex Scotia.

FVit Regis Scotiæ filius, & pro Christo peregrinus, Oostkerckæ burgo Flandriæ, in pace quieuit, ibi-^{3.} *July.* dem cum Gillone socio sepultus. Guthagoni corpus Geraldus Tornacensis Episcopus anno 1159. è terra leuauit & in feretrum transtulit, Aldenburgenfi Dunensi, & Quercetano Abbatibus præsentibus. Vide Meyerum anno 1062. 1065. & 1440. Plura vide apud Molanum.

GERVE